

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2012, čj. 280/2012-OT-OSV/7, o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě,

t a k t o :

Věc **se nepřikazuje** Krajskému soudu v Ostravě.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministr spravedlnosti vydal dne 3. 7. 2012 rozhodnutí čj. 280/2012-OT-OSV/7, kterým zamítl stížnost žalobce na postup žalovaného při vyřizování žalobcovy žádosti o informace.

[2] Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze dne 27. 8. 2012. Dne 1. 3. 2013 podal návrh na určení lhůty k provedení úkonu a návrh na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě. Žalobce odůvodnil návrh na určení lhůty k provedení úkonu tím, že řízení u Městského soudu v Praze již trvá déle než 6 měsíců, ačkoli je předmět sporu relativně jednoduchý.

[3] Návrh na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě žalobce odůvodnil tak, že Městský soud v Praze důsledně bojkotuje zveřejňování poskytnutých informací a žalobce se obává, že z toho důvodu soud nebude schopen jednat zcela nestranně a nezávisle. Krajský soud v Ostravě naopak dodržuje zákonná ustanovení o zveřejňování poskytnutých informací.

[4] Nejvyšší správní soud zamítl návrh žalobce na určení lhůty k provedení úkonu usnesením ze dne 21. 3. 2013, čj. Aprk 16/2013 – 39. Soud konstatoval, že návrh není důvodný, neboť městský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný. Jak vyplývalo ze spisového materiálu, městský soud se věcí řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony. Na tomto závěru nemohla nic změnit ani skutečnost, že navrhovatel souhlasil s rozhodnutím věci samé bez jednání, ani skutečnost, že „*předmět sporu je relativně jednoduchý*“, jak navrhovatel uvedl ve svém návrhu. Návrhem navrhovatele na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě se v řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu nemohl zabývat, neboť tento návrh musí nejprve posoudit Městský soud v Praze, který jej může předložit Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí až poté, co navrhovatel zaplatí soudní poplatek z tohoto návrhu a žalovaný se k tomuto návrhu vyjádří.

[5] Městský soud v Praze předložil dne 29. 4. 2013 Nejvyššímu správnímu soudu návrh na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě včetně vyjádření žalovaného ze dne 19. 4. 2013. Žalovaný s přikázáním věci Krajskému soudu v Ostravě nesouhlasil. Podle žalovaného není přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě vhodné ani z hlediska rychlosti, ani z hlediska hospodárnosti řízení, neboť oba účastníci řízení mají bydliště či sídlo v obvodu Městského soudu v Praze. Krajský soud v Ostravě představuje geograficky nejvzdálenější soud jak pro žalobce, tak pro žalovaného.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ostravě není důvodný. Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné (§ 9 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Citované ustanovení odráží skutečnost, že delegace vhodná je výjimkou ze zásady trvání místní příslušnosti a z ústavní zásady zákonného soudu a soudce, a proto k ní lze přistoupit jen v ojedinělých a odůvodněných případech (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2004, čj. Nad 138/2003 - 26, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 305/2004, www.nssoud.cz, případně nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, publikováno v ASPI pod č. JUD32417CZ).

[8] Delegace vhodná představuje průlom do zásady zákonného soudce, vyjádřené v článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod tak, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu a soudce stanoví zákon. Místní příslušnost soudu, určenou procesními předpisy, je zapotřebí vnímat jako základní zásadu, a případné přikázání věci jinému soudu je výjimkou z této zásady, kterou je nezbytné – jako každou výjimku vykládat restriktivně. Přikázání věci z důvodu vhodnosti je tedy postup nestandardní, výjimečný a mimořádný; jeho předpokladem je existence takových okolností, které umožní hospodárnější, rychlejší či po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější posouzení věci jiným než podle zákona místně příslušným soudem.

[9] Žalobce uplatnil návrh na delegaci z důvodu vhodnosti v žalobě proti postupu žalovaného při poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Je přesvědčen, že Městský soud v Praze rovněž neplní svou povinnost zveřejňovat informace poskytnuté podle zákona č. 106/1999 Sb., a že z toho důvodu nebude schopen žalobcovo podání projednat nestranně a nezávisle. Navrhl delegaci svého případu ke Krajskému soudu v Ostravě s poukazem na to, že tento soud řádně plní své povinnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Hlavním motivem žalobcova návrhu na přikázání věci jinému soudu tedy byla obava o nestrannost a nezávislost soudního rozhodování, nikoli snaha zajistit rychlost a hospodárnost soudního řízení.

[10] Přikázání věci z důvodu vhodnosti ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. je projevem zásady procesní ekonomie (resp. hospodárnosti), vyjádřené v čl. 37 Listiny, nikoli institutem k zajištění nestrannosti a nezávislosti soudu. K ochraně žalobcova práva na nestranného a nezávislého soudce slouží jiné procesní nástroje, zejména možnost vyloučit soudce pro pochybnost o jeho nepodjatosti, a s tím související právo žalobce vznést námitku podjatosti.

[11] Žalobce nevzněl v řízení o žalobě žádnou námitku podjatosti. Námitku podjatosti nelze rovněž uplatnit vůči soudu jako celku ani vůči jednotlivým soudcům z důvodu tvrzených pochybení na straně státní správy soudu. Soudní řád správní neumožňuje účastníkovi soudního

řízení domáhat se přikázání věci jinému soudu pouze proto, že ten je dle subjektivního přesvědčení účastníka schopen kvalifikovaněji rozhodnout v jeho věci. Již Vrchní soud v Praze vyslovil v usnesení ze dne 8. 8. 1997, čj. Na 269/97-5, že „za důvod vhodnosti nelze považovat skutečnost, že ten, kdo návrh na delegaci podal, je přesvědčen, že soud, jemuž navrhuje věc delegovat, by rozhodl správně na rozdíl od soudu věcně a místně příslušného. Takovýto důvod k delegaci je nepřijatelný i z hlediska možných důsledků, neboť pokud by byl podaný návrh akceptován, znamenalo by to vlastně negování ustanovení upravujících věcnou a místní příslušnost“.

[12] Přikázání věci z důvodu vhodnosti míří na případy, kdy je s ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci vhodnější aby řízení provedl jiný soud než ten, jehož příslušnost je upravena v § 7 s. ř. s. Může tomu tak být např. s ohledem na místo bydliště účastníka, jeho dlouhodobý zdravotní stav či na to, že jiný krajský soud vede souběžně řízení s příslušníky jeho rodiny (srov. usnesení ze dne 4. 12. 2008, čj. Nad 34/2008-66). Žádost žalobce však neobsahuje žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti.

[13] Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. června 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu